

Helsingin yliopisto - Helsingfors universitet - University of Helsinki ID 2002-1770

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Käytännöllisen filosofian laitos	
Tekijä-Författare-Author Rautio, Jarno			
Työn nimi-Arbetets titel-Title Oikeus ja oikeutus : Kant ja Rawls valtion pakkovallan perusteista			
Oppiaine-Läroämne-Subject Käytännöllinen filosofia			
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu		Aika-Datum-Month and year 2002-09-23	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 113 s.
<p>Tiivistelmä-Referat-Abstract</p> <p>Tutkielmassani tarkastelen Immanuel Kantin ja John Rawlsin teorioita valtion pakkovallan perusteista. Teorioiden tarkastelussa olen soveltanut ennen kaikkea yhdysvaltalaisen anarkistin A. John Simmonsin tekemää erottelua legitiimiyden ja oikeutuksen välillä. Artikkelissään "Justification and Legitimacy" Simmons esittää, että valtion oikeutus perustuu yleiseen arviointiin, jonka tehtävänä on osoittaa, että valtio yleensä on joko prudentiaalisesti rationaalinen tai moraalisesti hyväksyttävä. Valtion legitiimiyden sen sijaan perustuu tapauskohtaiseen arviointiin, jonka tehtävänä on osoittaa, että yksittäisen valtion ja yksittäisen kansalaisen välillä on tapahtunut jokin transaktio, joka legitimoii valtiovallan. Simmonsin mukaan olemassaolevien valtioiden valta ei perustu tällaisiin transaktioihin, ja siten seurauksena on filosofinen anarkismi. Simmons kritisoi sekä Kantia että Rawlsia oikeutuksen ja legitiimiyden välisen eron laiminlyömisestä. Simmonsin mukaan kumpikaan heistä ei onnistu legitimoimaan pakkovaltaa.</p> <p>Sekä Kant että Rawls tunnetaan siitä, että he soveltavat poliittisessa filosofiassaan hypoteettisen sopimuksen menetelmää. Kumpikaan heistä ei kuitenkaan perustele valtiovaltaa yhteiskuntasopimuksella. Kant esittää Metaphysik der Sitten -teoksen ensimmäisessä osassa, Rechtslehressä, että meillä kaikilla on velvollisuus ylläpitää valtiota, koska se on moraalisesti välttämätön meidän oikeuksiemme kannalta. Oikeudet ovat aina sidottuja pakottamisen mahdollisuuteen, ja siksi meille kuuluvat oikeudet ovat moraalisesti mahdollisia ainoastaan kansalaisuuden tilassa.</p> <p>Teoksessaan Political Liberalism Rawls puolestaan väittää, että liberaaleissa yhteiskunnissa vallankäytön taustalla olevat oikeudenmukaisuusperiaatteet ovat julkisesti oikeutettavissa ja saavat aikaan limittäisen konsensuksen kansalaisten keskuudessa. Jokainen kohtuullinen kansalainen hyväksyy nämä periaatteet, ja siten poliittinen valta on legitiimiä. Kantin ja Rawlsin teoriat vastaavat tarkkaan ottaen eri kysymyksiin. Kant pyrkii perustelemaan itse valtiovallan olemassaolon, kun taas Rawls pyrkii määrittämään, milloin vallankäyttö on vapautemme kanssa yhdenmukainen ja siten legitiimiä.</p> <p>Simmons on oikeassa siinä, että Kant ja Rawls pyrkivät valtion yleisellä oikeutuksellaan perustelemaan myös olemassaolevien valtioiden pakkovallan. Siten heidän teoriansa painottavat yleistä arviointia tapauskohtaisen arvioinnin kustannuksella. Simmonsin kritiikki ei kuitenkaan ole osuvaa Kantin yhteydessä johtuen ensinnäkin siitä, että Simmons tulkitsee Kantia liian empiristisesti. Valtion välttämättömyys Kantin teoriassa on moraalista eikä empiiristä. Toiseksi on myös kyseenalaista, onko simmonsilaisella legitiimiydellä merkitystä pohdittaessa valtion olemassaoloa. Rawlsin yhteydessä Simmonsin kritiikki on osuvampaa, koska Rawlsin teoria määrittelee vallankäytön legitiimiyden ehtoja. Rawlsin teoria perustuu paljolti kohtuullisuuden ideaaliin ja siten yleisellä arvioinnilla on siinä hallitseva rooli. Vallankäytön yhteydessä tapauskohtainen arviointi ja legitiimiyden Simmonsin tarkoittamassa mielessä saattavat kuitenkin olla merkittävämpiä kuin vallankäytön oikeutus ja yleinen arviointi.</p>			
Avainsanat-Nyckelord-Keywords valtiofilosofia poliittinen legitiimiyden Kant Rawls			
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited Philosophica-kirjasto, Siltavuorenpenger 20 A, 3. kerros, Puh. 09-191 29247			
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information			